

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta (HE 121/2017 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta (StVM 10/2017 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

työttömyysturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysturvalain (1290/2002) 2 luvun 1 §:n 2 momentin johdantokappale, 10 §:n 2 momentin 2—4 kohta, 13 §:n 1 momentti ja 2 momentin 2 ja 3 kohta, 2 a luvun 12 b §, 8 luvun 1—3 § sekä 14 luvun 3 d §:n 1 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 2 luvun 1 §:n 2 momentin johdantokappale, 2 a luvun 12 b §, 8 luvun 1—3 § ja 14 luvun 3 d §:n 1 momentti laissa 1457/2016, 2 luvun 10 §:n 2 momentin 2 ja 4 kohta sekä 13 §:n 1 momentti laissa 1001/2012, 10 §:n 2 momentin 3 kohta laissa 790/2014 ja 13 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohta laissa 1374/2014, sekä
lisätään 2 lukuun uusi 5 a §, 2 luvun 10 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 1001/2012 ja 790/2014, uusi 5 kohta sekä 8 lukuun siitä lailla 1001/2012 kumotun 4 §:n tilalle uusi 4 § ja lailla 313/2010 kumotun 5 §:n tilalle uusi 5 § seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 128/2017 vp

2 luku

Etuuden saamisen yleiset työvoimapolitiittiset edellytykset

1 §

Työtön työnhakija

Työttömänä pidetään henkilöä, joka ei ole työsuhteessa eikä työllisty yhdenjaksoisesti päätöisestään yli kahta viikkoa yrittäjänä tai omassa työssä. Työttömänä pidetään lisäksi sitä, jolla on oikeus työttömyysetuuteen 2 luvun 5 a §:n perusteella yritystoiminnan tai oman työn estämättä, kokoaikaisesti lomautettua ja 4 luvun 1 ja 1 a §:ssä tarkoitettua sekä sitä, jolla on lomautukseen rinnastettava syy työntöön ja palkanmaksun keskeytymiseen. Työttömänä pidetään myös sitä, joka on itse hakemallaan työvapaalla, jos:

5 a §

Alkava yritystoiminta ja työllistyminen omassa työssä

Työnhakijan oikeuteen saada työttömyysetuutta ei neljän kuukauden ajan toiminnan aloittamisesta sovelleta, mitä 5 §:n 1 momentissa säädetään yli kaksi viikkoa kestävästä työllistymisestä yrittäjänä ja omassa työssä. Edellytyksenä on, että yritystoiminta tai omassa työssä työllistyminen on aloitettu työttömänä ollessa.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan uudelleen, kun henkilö on täyttänyt mainitussa momentissa tarkoitetun määräajan alkamisen jälkeen työttömyyspäivärahan edellytyksenä olevan työssäoloehdon ja työttömyyspäivärahan enimmäisaika alkaa alusta.

10 §

Opiskelu

Päätöimisinä pidetään:

2) ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisia opintoja, joiden tavoitteena on ammatillisen perustutkinnon tai tutkinnon osan, ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen suorittaminen;

3) lukio-opintoja, joiden oppimäärän mukainen laajuus on yhteensä vähintään 75 kurssia; siäsooppilaitoksessa järjestetyt lukio-opinnot katsotaan kuitenkin aina päätöimisiksi;

4) muita kuin 1—3 kohdassa tarkoitettuja ammatillisia valmiuksia antavia opintoja, joiden opintosuunnitelman mukainen laajuus on keskimäärin vähintään viisi opintopistettä, kolme opintoviikkoa tai 4,5 osaamispistettä opiskelukuukautta kohti;

Eduskunnan vastaus EV 128/2017 vp

5) muita kuin 1—4 kohdassa tarkoitettuja opintoja, joiden opetusohjelman mukainen laajuus on keskimäärin vähintään 25 viikkotuntia.

13 §

Ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta vailla olevan nuoren oikeus työttömyysetuuteen

Alle 25-vuotiaan nuoren, joka ei ole suorittanut peruskoulun tai lukion jälkeistä tutkintoon johtavaa, ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta (*koulutusta vailla oleva nuori*), on tullut hakea edellisessä syyslukukaudella alkavia opintoja koskevassa haussa vähintään kahta opiskelupaikkaa, joiden opiskelijaksi ottamisen perusteet hän täyttää. Opinnot voivat olla tutkintoon johtavaa, ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta tai ainoastaan peruskoulun oppimäärän suorittaneella 10 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja lukio-opintoja. Koulutukseen hakeutumiselvöllisyyttä ei voi täyttää hakeutumalla työvoimakoulutukseen. Syyslukukauden katsotaan alkavan 1 päivänä syyskuuta.

Koulutusta vailla olevalla nuorella ei ole oikeutta työttömyyden perusteella maksettavaan työttömyysetuuteen:

2) siitä lukien, kun hän ilman pätevää syytä jättää aloittamatta muulloin kuin syyslukukaudella alkavan peruskoulun tai lukion jälkeisen, tutkintoon johtavan ammatillisia valmiuksia antavan koulutuksen tai muulloin kuin syyslukukaudella alkavat 10 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettut lukio-opinnot;

3) keskeyttämisestä lukien, jos hän on ilman pätevää syytä keskeyttänyt peruskoulun tai lukion jälkeisen, tutkintoon johtavan ammatillisia valmiuksia antavan koulutuksen tai 10 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettut lukio-opinnot taikka vastaavat opinnot ulkomailla.

2 a luku

Työvoimapoliittisesti moitittava menettely

12 b §

Tämän lain poikkeava soveltaminen työkokeiluun

Soveltuvuuden arvioimiseksi järjestettyyn julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 4 luvun 5 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun rekrytointikokeiluun ei sovelleta tämän luvun 11 §:ää, 12 §:n 2 ja 3 momenttia eikä 12 a §:n 1 momenttia.

Eduskunnan vastaus EV 128/2017 vp

8 luku

Alueellisen liikkuvuuden tukeminen

1 §

Oikeus liikkuvuusavustukseen

Liikkuvuusavustus myönnetään työttömyysetuuteen oikeutetulle henkilölle, joka ottaa vastaan vähintään kaksi kuukautta kestävästä työsuhteesta tehtävän työn tai aloittaa vähintään kaksi kuukautta kestävästä työsuhteesta tehtävään työhön liittyvän koulutuksen. Jos liikkuvuusavustus on myönnetty työhön liittyvän koulutuksen perusteella, avustusta ei myönnetä työn vastaanottamisen perusteella.

Liikkuvuusavustuksen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että henkilön päivittäisen työhön tai koulutukseen liittyvän matkan kesto työn tai koulutuksen alkaessa ylittää keskimäärin kolme tuntia ja osa-aikatyössä keskimäärin kaksi tuntia tai henkilö muuttaa vastaavalta etäisyydeltä työn tai siihen liittyvän koulutuksen takia.

Työttömyysetuuteen oikeutettuna pidetään henkilöä, joka saa työttömyysetuutta tai jolle ei makseta työttömyysetuutta 10 luvun 2 §:n 3 momentissa mainitusta syystä.

2 §

Liikkuvuusavustuksen määrä

Liikkuvuusavustus on 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun peruspäivärahan suuruinen. Mitä mainitun luvun 6 §:ssä säädetään lapsikorotuksen maksamisesta työttömyyspäivärahan saajalle, sovelletaan myös liikkuvuusavustuksen saajaan.

Liikkuvuusavustus maksetaan 6 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla korotettuna, jos työpaikka tai koulutuksen järjestämispaikka sijaitsee yli 200 kilometrin etäisyydellä henkilön tosiasiallisesta asuinpaikasta taikka työn tai siihen liittyvän koulutuksen takia tehtyä muuttoa edeltävästä tosiasiallisesta asuinpaikasta.

Oikeus 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun korotukseen ratkaistaan työn tai siihen liittyvän koulutuksen alkamisajankohdan mukaisesti.

Jos tuen saajalle myönnetään liikkuvuusavustusta työhön liittyvän koulutuksen perusteella 2 momentin mukaisesti korotettuna, avustuksen maksamista jatketaan korotettuna koulutuksen päättymisen jälkeiseltä ajalta vain, jos hän täyttää edelleen 2 momentissa säädetyt edellytykset.

3 §

Liikkuvuusavustuksen kesto

Sen estämättä, mitä 3 luvun 2 §:ssä säädetään, liikkuvuusavustusta maksetaan enintään viideltä päivältä kalenteriviikossa:

1) 30 päivän ajan työn tai koulutuksen alkamisesta, kun henkilö ottaa vastaan vähintään kaksi kuukautta kestävästä työstä tai aloittaa tällaiseen työhön liittyvän koulutuksen;

Eduskunnan vastaus EV 128/2017 vp

2) 45 päivän ajan työn tai koulutuksen alkamisesta, kun henkilö ottaa vastaan vähintään kolme kuukautta kestävästä työn tai aloittaa tällaiseen työhön liittyvän koulutuksen; tai

3) 60 päivän ajan työn tai koulutuksen alkamisesta, kun henkilö ottaa vastaan vähintään neljä kuukautta kestävästä työn tai tällaiseen työhön liittyvä koulutuksen.

Liikkuvuusavustusta maksetaan enintään työsuhteen päättymiseen tai työhön liittyvän koulutuksen keskeyttämiseen asti.

Jos henkilölle myönnetään liikkuvuusavustusta työhön liittyvän koulutuksen perusteella, avustuksen maksamista jatketaan koulutuksen päättymisen jälkeiseltä ajalta henkilön työllistyessä. Lisäksi edellytyksenä on, että 1 §:n 2 momentissa säädetyt työmatkaan tai muuttoon liittyvät edellytykset täyttyvät myös työsuhteen aikana.

4 §

Liikkuvuusavustuksen rajoitukset

Liikkuvuusavustusta maksetaan samanaikaisesti vain yhden työsuhteen ja siihen liittyvän koulutuksen perusteella.

Liikkuvuusavustusta maksetaan osa-aikatyön ajalta vain niiltä päiviltä, joina työnhakija on tosiasiallisesti tehnyt työtä.

Liikkuvuusavustusta ei makseta niiltä päiviltä, joina työnteko ja palkanmaksu ovat keskeytyneet lomautuksen tai lomautukseen rinnastettavan syyn taikka henkilöstä itsestään johtuvan syyn takia. Nämä päivät luetaan kuitenkin 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuun liikkuvuusavustuksen maksupäivien kalenteriviikkokohtaiseen enimmäismäärään.

5 §

Tämän lain poikkeava soveltaminen liikkuvuusavustukseen

Jollei tässä luvussa toisin säädetä, liikkuvuusavustukseen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään työttömyysetuudesta ja mitä 11 luvun 9 a §:ssä säädetään lapsikorotuksesta. Liikkuvuusavustusta maksetaan kuitenkin sen estämättä, mitä 1 luvun 8 a §:n 1 momentissa, 2 ja 2 a luvussa, 3 luvun 1 §:n 3 momentissa ja 4 §:n 1 momentissa säädetään.

Liikkuvuusavustukseen ei sovelleta, mitä 4 luvussa säädetään sovitellusta työttömyysetuudesta, mainitun luvun 7 ja 8 §:ssä sosiaalietuuden vähentämisestä työttömyysetuudesta ja 10 luvun 2 §:n 2 momentissa työllistymisestä kokoaikatyöhön yli kahden viikon ajaksi.

Eduskunnan vastaus EV 128/2017 vp

14 luku

Erinäisiä säännöksiä

3 d §

Muita rahoitusta koskevia säännöksiä

Edellä 8 luvussa tarkoitettu liikkuvuusavustus ja siihen liittyvät korotukset sekä 10 luvun 6 §:ssä ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 9 luvun 1 §:ssä tarkoitetut kulkukorvaukset rahoitetaan valtion varoista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Lain 2 luvun 5 a §:ää sovelletaan tämän lain voimaantulon jälkeen alkavaan yritystoimintaan ja työllistymiseen omassa työssä.

Työnhakijan opintoihin, jotka ovat alkaneet ennen tämän lain voimaantuloa, ja henkilön 2 luvun 13 §:ssä tarkoitettuun menettelyyn, joka on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita 2 luvun 10 §:n 2 momenttia ja 13 §:ää.

Lain 8 lukua sovelletaan tämän lain voimaantulon jälkeen alkavaan työhön ja tämän lain voimaantulon jälkeen alkavaan työhön liittyvään koulutukseen.

Helsingissä 24.11.2017

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri